

Cauza C-264/08

Belgische Staat împotriva Direct Parcel Distribution Belgium NV

(cerere de pronunțare a unei hotărâri preliminare
formulată de Hof van Cassatie)

„Codul vamal comunitar — Datorie vamală — Valoarea taxelor — Articolele 217 și 221 — Resurse proprii ale Comunităților — Regulamentul (CE, Euratom) nr. 1150/2000 — Articolul 6 — Cerința unei înscrieri în evidența contabilă a valorii taxelor anterior comunicării acesteia către debitor — Noțiunea de valoare «legal datorată»”

Hotărârea Curții (Camera a doua) din 28 ianuarie 2010 I - 736

Sumarul hotărârii

1. *Resurse proprii ale Comunităților Europene — Recuperarea ulterioară a taxelor la import sau la export*
[Regulamentul nr. 2913/92 al Consiliului, art. 217 alin. (1) și art. 221 alin. (1)]

2. *Resurse proprii ale Comunităților Europene — Recuperarea ulterioară a taxelor la import sau la export*
[Regulamentul nr. 2913/92 al Consiliului, art. 217 alin. (1) și art. 221 alin. (1), și Regulamentul nr. 1150/2000 al Consiliului, art. 6]
3. *Resurse proprii ale Comunităților Europene — Recuperarea ulterioară a taxelor la import sau la export — Cerința înscrierii în evidența contabilă a valorii taxelor anterior comunicării către debitor*
[Regulamentul nr. 2913/92 al Consiliului, art. 221 alin. (1)]
4. *Resurse proprii ale Comunităților Europene — Recuperarea ulterioară a taxelor la import sau la export — Cerința înscrierii în evidența contabilă a valorii taxelor anterior comunicării către debitor*
(Regulamentul nr. 2913/92 al Consiliului, art. 217)
5. *Resurse proprii ale Comunităților Europene — Rambursarea sau remiterea taxelor la import sau la export — Cerința înscrierii în evidența contabilă a valorii taxelor anterior comunicării către debitor*
[Regulamentul nr. 2913/92 al Consiliului, art. 217 alin. (1) și art. 221 alin. (1)]
6. *Resurse proprii ale Comunităților Europene — Rambursarea sau remiterea taxelor la import sau la export — Cerința înscrierii în evidența contabilă a valorii taxelor anterior comunicării către debitor*
[Regulamentul nr. 2913/92 al Consiliului, art. 221 alin. (1) și (3) și art. 236 alin. (1) primul paragraf]

1. Articolul 221 alineatul (1) din Regulamentul nr. 2913/92 de instituire a Codului vamal comunitar trebuie interpretat în sensul că „înscrierea în evidența contabilă” a valorii taxelor care trebuie recuperate prevăzută în acesta constituie „înscrierea în evidența contabilă” a valorii respective, astfel cum este aceasta definită la articolul 217 alineatul (1) din regulamentul menționat.
2. Trebuie să se facă distincție între „înscrierea în evidența contabilă” în sensul articolului 217 alineatul (1) din Regulamentul nr. 2913/92 de instituire a Codului vamal comunitar și înscrierea taxelor constatate în contabilitatea resurselor proprii prevăzută la articolul 6 din Regulamentul nr. 1150/2000 privind punerea în aplicare a Deciziei 94/728 referitoare la sistemul resurselor proprii ale Comunităților. În condițiile în care articolul 217 din Regulamentul nr. 2913/92 nu prevede reguli practice referitoare la „înscrierea în evidența contabilă” în sensul acestei dispoziții și nici, prin urmare, cerințe minime de ordin tehnic sau

(a se vedea punctul 17 și dispozitiv 1)

formal, această înscriere în evidența contabilă, care se poate realiza prin înregistrarea valorii într-un proces-verbal de constatare a unei încălcări vamale, trebuie să fie efectuată astfel încât să asigure înscrierea de către autoritățile vamale competente a valorii exacte a taxelor la import sau a taxelor la export care rezultă dintr-o datorie vamală în evidențele contabile sau pe orice alt suport echivalent, pentru a permite, în special, ca înscrierea în evidența contabilă a valorilor respective să fie dovedită cu certitudine, inclusiv în privința debitorului.

specifice referitoare la regulile potrivit cărora trebuie să aibă loc comunicarea către debitor a valorii taxelor menționate în condițiile în care acestei comunicări îi pot fi aplicate norme de procedură interne cu caracter general care garantează o informare adecvată a debitorului și care îi permite acestuia să asigure, în deplină cunoștință de cauză, apărarea drepturilor sale.

(a se vedea punctele 26-30 și dispozitiv 3)

(a se vedea punctele 18-20 și 22-25 și dispozitiv 2)

3. Articolul 221 alineatul (1) din Regulamentul nr. 2913/92 de instituire a Codului vamal comunitar trebuie interpretat în sensul că nu poate fi efectuată în mod valabil comunicarea de către autoritățile vamale către debitor, în conformitate cu normele corespunzătoare, a valorii taxelor la import sau la export care trebuie plătite decât dacă valoarea acestor taxe a fost înscrisă anterior în evidența contabilă de autoritățile menționate. Astfel, o asemenea derulare cronologică a operațiunilor de înscriere în evidența contabilă și de comunicare a valorii taxelor trebuie respectată pentru a nu da naștere unor diferențe de tratament între contribuabili și pentru a nu dăuna funcționării armonioase a uniunii vamale.

4. Dreptul comunitar nu se opune ca instanța națională să se întemeieze pe o prezumție referitoare la declarația autorităților vamale, potrivit căreia valoarea taxelor la import sau la export a fost „înscrisă în evidența contabilă”, în sensul articolului 217 din Regulamentul nr. 2913/92 de instituire a Codului vamal comunitar, înainte de comunicarea acestei valori către debitor, cu condiția ca principiul efectivității și cel al echivalenței să fie respectate.

Astfel, în lipsa unei reglementări comunitare într-o anumită materie, revine ordinii juridice interne din fiecare stat membru atribuția de a desemna instanțele competente și de a stabili modalitățile procedurale aplicabile acțiunilor destinate să asigure protecția drepturilor conferite justițiabililor ca urmare a efectului direct al dreptului comunitar, cu condiția ca, prin aplicarea principiului echivalenței, aceste modalități să nu fie mai puțin favorabile decât cele aplicabile unor acțiuni similare din dreptul intern și ca, prin aplicarea

Pe de altă parte, statele membre nu sunt obligate să adopte norme de procedură

principiului efectivității, să nu facă practic imposibilă sau excesiv de dificilă exercitarea drepturilor conferite de ordinea juridică comunitară. Aceste considerații sunt valabile de asemenea în ceea ce privește, mai ales, mijloacele de probă, în special normele privind împărțirea sarcinii probei, aplicabile acțiunilor referitoare la o încălcare a dreptului comunitar.

Astfel, în cazul în care, într-o anumită cauză, instanța națională constată că obligarea debitorului datoriei vamale să suporte sarcina probei lipsei înscrierii în evidența contabilă a acestei datorii poate să facă imposibilă sau excesiv de dificilă administrarea unei astfel de probe, în special din cauza faptului că aceasta privește date de care debitorul nu poate să dispună, aceasta este obligată, pentru a asigura respectarea principiului efectivității, să recurgă la toate mijloacele procedurale puse la dispoziția sa de dreptul național, printre care se numără și acela de a dispune activitățile de cercetare judecătorească necesare, inclusiv prezentarea de către una dintre părți sau de către un terț a unui act sau a unui înscris.

(a se vedea punctele 32-36 și dispozitiv 4)

5. Articolul 221 alineatul (1) din Regulamentul nr. 2913/92 de instituire a Codului vamal comunitar trebuie interpretat în sensul că, anterior comunicării valorii taxelor care trebuie recuperate,

trebuie să fi fost realizată înscrierea în evidența contabilă a acestei valori de către autoritățile vamale ale statului membru respectiv, iar în cazul în care valoarea menționată nu a făcut obiectul unei înscrieri în evidența contabilă, în conformitate cu articolul 217 alineatul (1) din același regulament, aceasta nu poate să fie recuperată de autoritățile menționate, care au totuși posibilitatea de a proceda la o nouă comunicare a aceleiași valori, cu respectarea condițiilor prevăzute la articolul 221 alineatul (1) din regulamentul menționat și a normelor privind prescripția în vigoare la data la care a luat naștere datoria vamală.

(a se vedea punctele 37-39 și dispozitiv 5)

6. Deși valoarea taxelor la import sau a taxelor la export rămâne „legal datorată” în sensul articolului 236 alineatul (1) primul paragraf din Regulamentul nr. 2913/92 de instituire a Codului vamal comunitar chiar și în cazul în care această valoare a fost comunicată debitorului fără să fi fost anterior înscrisă în evidența contabilă în conformitate cu articolul 221 alineatul (1) din acest regulament, nu este mai puțin adevărat că, dacă o astfel de comunicare nu mai este posibilă din cauza faptului că termenul stabilit la articolul 221 alineatul (3) din regulamentul menționat a expirat, debitorul menționat trebuie, în principiu, să poată obține rambursarea acestei valori de către statul membru care a perceput-o.

În lipsa unei reglementări comunitare în materia restituirii taxelor percepute fără a fi datorate, revine ordinii juridice interne din fiecare stat membru atribuția de a desemna instanțele competente și de a stabili modalitățile procedurale aplicabile acțiunilor în justiție destinate să asigure protecția drepturilor conferite justițiabililor de dreptul comunitar, cu condiția, pe de o parte, ca aceste modalități să nu fie mai puțin favorabile decât cele aplicabile unor acțiuni similare din dreptul intern (princi-

piul echivalenței) și, pe de altă parte, ca acestea să nu facă practic imposibilă sau excesiv de dificilă exercitarea drepturilor conferite de ordinea juridică comunitară (principiul efectivității).

(a se vedea punctele 40-47 și dispozitiv 6)